

1 Sammanfattning

Klosterruinen från sydost med ladugården i bakgrunden.

Roma kloster och kungsgård ligger på mellersta Gotland. Anläggningen består av ruinen av ett kloster från 1100-talet, en herrgårdsliknande gård med huvudbyggnad och dubbla flygelpar från 1700-talet samt ett femtontal andra byggnader från olika tider. Den centrala gårdsanläggningen omges av jordbruksmark med tillhörande byggnader som till största delen är från 1800- och 1900-talet.

Huvudbyggnaden och flyglarna är skyddade som statligt byggnadsminne, klosterruinen är skyddad som både statligt byggnadsminne och fornlämning enligt Kulturminneslagen. Utredning pågår om skydd för övriga byggnader och markområdena.

Klosterruinen och byggnaderna kring den centrala gårdsanläggningen används i dag för teaterverksamhet samt turist- och besöksbaserad verksamhet med bland annat glasbruk, konsthantverk och försäljning. Jordbruket som bedrivs på gården arrenderar också några av byggnaderna för sin verksamhet.

Områdets kulturhistoriska värde ligger framförallt i att det har en lång och innehållsrik historia som sträcker sig

från vikingatid fram till våra dagar. Den enskilt mest betydelsefulla epoken i området historia är tiden som cistercienserkloster från 1164 till 1531. Också tiden som kungsgård, landshövdingeresidens och arrendegård är viktiga i Romas historia. Platsen har stora pedagogiska värden i berättandet av Gotlands och Sveriges historia.

Klosterruinen har tillsammans med de relativt enkla byggnaderna och den omgivande natur- och kulturmarken stora upplevelsevärden.

Roma är en av få kungsgårdar som finns kvar i statlig ägo. Jordbruket har varit betydelsefullt för försörjningen av först klostret och sedan kungsgården. Brukandet av den till kungsgården hörande marken är viktigt för upplevelsen av Roma kungsgård som en jordbruksegendom.

Statens fastighetsverks målsättning med Roma kloster och kungsgård är att bevara anläggningens historiska karaktär och förtydliga de historiska sammanhangen för att göra Roma till ett intressant och attraktivt besöksmål. SFV ska samverka med andra intressenter för att utveckla en långsiktigt hållbar publik verksamhet på Roma.